

گزارش کوتاه علمی

گزارش بیمارگری جدایه‌ی بومی نماتد *Steinernema feltiae* روی مینوز گوجه‌فرنگی

المیرا ابوترابی

موسسه‌ی تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور، elmtorabi20@gmail.com

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۱۲/۱۷

۱۰۷-۱۰۹

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۱۲/۰۳

چکیده

نماتدهای بیمارگر حشرات (EPN) به عنوان انگل‌های اجباری، طیف وسیعی از حشرات را آلوده کرده و در بسیاری از برنامه‌های مدیریت تلفیقی آفات به عنوان آفت‌کش زیستی به کار گرفته می‌شوند. دو جنس Heterorhabditis و Steinernema (متعلق به راسته‌ی Rhabditida) مهمترین گونه‌های نماتدهای بیمارگر حشرات را شامل می‌باشند. تأثیر جدایه‌ی بومی گونه‌ی (*Steinernema feltiae* Filipjev, 1934) (شکل ۱) روی لاروهای سنین مختلف شب‌پرهی مینوز گوجه‌فرنگی (*Tuta absoluta* Meyrick, 1917) بررسی شد. جدایه‌ی *S. feltiae* با استفاده از روش تله‌گذاری لاروهای سن آخر پروانه‌ی موم خوار، (*Galleria mellonella* Linnaeus, 1758) (شکل ۲) از خاک مزرعه‌ی یونجه واقع در استان تهران، شهرستان فیروزکوه جدا سازی شد. سپس برای بدست آوردن جمعیت کافی از نماتد مورد بررسی، نمونه‌های به دست آمده روی لاروهای سن آخر گالریا پرورش داده شد (شکل ۳). بوته‌های گوجه‌فرنگی آلوده به شب‌پرهی مینوز از گلخانه‌های آلوده و رامین جمع آوری و سنین مختلف لاروی جداسازی شد. تعداد ۱۰ عدد از لارو سنین مختلف به طور جداگانه در ظروف پتروی قرار داده شد. برای هر تیمار ۵ تکرار در نظر گرفته شد، لاروهای موجود در هر پتروی با تعداد ۱۰۰۰ عدد لارو عفونت‌زای سن سوم نماتد آلوده‌سازی شد و به مدت ۹۶ ساعت در دمای ۲۵-۲۶ درجه‌ی سانتی گراد نگهداری شدند. تیمار شاهد نیز بدون اضافه کردن نماتد در نظر گرفته شد. با بررسی لاروهای تیمار شده با نماتد، مشخص شد که گونه‌ی *S. feltiae* توانسته است ۱۰۰ درصد لاروهای مورد بررسی را در مدت ۴۸ ساعت بیمار نموده و با گذشت زمان در نهایت سبب مرگ و میر آنها شود. لاروهای بیمار ابتدا غیرفعال شده و بعد از ۷۲ ساعت، تجمع لاروهای تغذیه کننده نماتد در سطح بدن لاشی لارو آفت قابل مشاهده بود (شکل ۴). بعد از گذشت ۹۶ ساعت لاروهای عفونت‌زای سن سوم و به تدریج نماتدهای نر و ماده نسل دوم نیز ظاهر شدند. این گزارش نشان می‌دهد که لاروهای پروانه‌ی مینوز گوجه‌فرنگی می‌توانند توسط نماتد *S. feltiae* انگلی شوند. لذا پیشنهاد می‌گردد مطالعات تکمیلی در این زمینه ادامه یابد.

واژه‌های کلیدی: شب‌پرهی مینوز، گوجه‌فرنگی، کنترل بیولوژیک، نماتد انگل حشرات

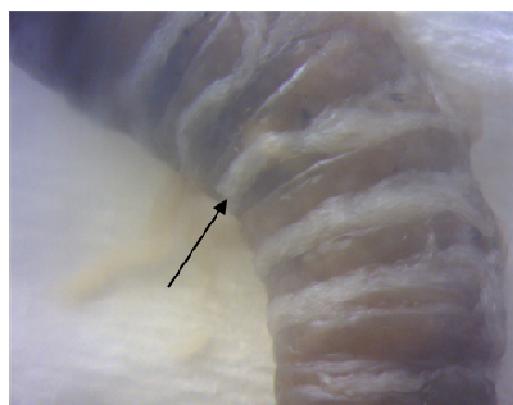
شکل ۲- لارو سن آخر پروانه‌ی موم خوار .*G. mellonella*.

Fig. 2- Last larval of *G. mellonella*.

شکل ۱- لارو سن سوم *S. feltiae*

Fig. 1-3rd instar larvae of *S. feltiae*

شکل ۴- شب پرهی مینوز آلوده به *S. feltiae*.Fig. 4- *Tuta absoluta* infected by *S. feltiae*.شکل ۳- لارو گالریا آلوده به *S. feltiae*.Fig. 3- *G. mellonella* infected by *S. feltiae*.

Reference

- Bedding, R. A. & Akhurtst, R. J. 1975.** A simple technique for the detection of insect parasite rhabditid nematodes in soil. *Nematologica.*, 21: 109-110.
- Poinar, G. O., Jackson, T. & Kkein, M. 1987.** *Heterorhabditis megidis* sp. N. (Heterorhabditidae: Rhabditida) Parasitic in Japanese Beetle, *Papilla japonica* (Scarabaeidae: Coleoptera) in Ohio. Proceeding of the Helminthological Society of Washington 54: 53-59.
- Smart, G. C. Jr. 1995.** Entomopathogenic nematods for the biological control of insects. Supplement to the Journal of Nematology. 27: 529-534.
- White, G. F. 1927.** A method for obtaining nematode infected larvae from cultures. *Science.* 66: 302-303.
- Wouts. W. M. 1991.** *Steinernema* (Neoaplectana) and *Heterorhabditis* species. Manual of agricultural nematology, Marcel Dekker, Inc, New York. 855-898 pp.

Short report

Reporte of native isolate pathogenicity of *Steinernema feltiae* on tomato leafminer, *Tuta absoluta*

Elmira abootorabi

Iranian Research Institute of Plant Protection, Iran, elmtorabi20@gmail.com

Received: Feb. 22, 2014

1 (2) 107-109

Accepted: March, 08, 2014

Abstract

Entomopathogenic nematodes are obligatory parasites of insects, which are used in many integrated pest management programs. Two genera Steinernema and Heterorhabditis belong to the order Rhabditida include the most important species of entomopathogenic nematodes. The effect of a native isolate of *Steinernema feltiae* (Filipjev, 1934) on different larval instars of tomato leafminer *Tuta absoluta* were investigated. The isolate of *S. feltiae* were collected from the soil of alfaalfa farm located in Firoozkouh city by using Galleria bait method. Obtained nematodes from Galleria baits, were reared on the last larval instars of *G. mellonella* to provide sufficient population of the studied entomopathogenic nematode. The infected tomato plants by *T. absoluta* were collected from the infected greenhouses of Varamin, and different larval instars of the mentioned pest were isolated. 10 different larval instars of tomato leafminer were placed individually in each petri dish by five replicates were considerd for theme. The larvae in each petri dish were infected with 1000, 3rd instar larvae of the entomopathogenic nematode and kept up to 96 hours at laboratory temperature. In addition a check treatment was considered without entomopathogenic nematodes. Examining treated larvae by the evaluated nematode, that the *S. feltiae* was succeed to infect all the pest larvae cleared within 48 hours and causing their mortality. Infected larvae were inactive accumulation of the nematodes on the larval body, became visible after 72 hours. Third infectious larvae, and gradually the second generation of male and female nematodes appeared after 96 hours. This is the first report about the parasitism of the tomato leafminer by *S. feltiae*.

Key words: Biological control,, entomopathogenic nematode, *Steinernema feltiae*, *Tuta absoluta*.